

ויקח קרח בן ראובן: ויקח משה לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ויקאמרו נשאי עדה קראי מועד אנשי-שם: ויקהלו עלי משה ועלי אהרן ויאמרו אליהם רבי לכם כי כל העדה כלם קדושים ובחוקם ידנה ומדוע התנשא עליהם: והנה: וישמע משה נפל על פניו: וידבר אלי קרח ואלי כל יצרתו לאמר בקר ידע: והנה את אשר ילו ואת הקדוש והקריב אלי ואת אשר יסדרו: הקריב אלי: ואת אשר יחולק לכם מחלות קרח וכל יצרתו: ותנו בקו: אש ושימו עלינו: קטרת לפני: והנה מטר ונהיה האש אשר יקטר: והנה הוא הקדוש רבי לכם בני לוי:

נכח קרח

2

ויקח קרח, מה כתיב למעלה מן הענין

(כמדבר טו, לח) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצית, אמר לו קרח למשה רבינו, משה טלית שכולה תכלת מהו שתהא פטורה מן הציצית, אמר לו משה חייבת בציצית אמר לו קרח טלית שכולה תכלת אינה פוטרת עצמה וארבעה חוטין פוטרין אותה, בית שמלא ספרים מהו שיהא פטור מן המזוזה, אמר לו חייב במזוזה, אמר לו כל התורה כולה רע"ה פרשיות יש בה ואינן פוטרות את הבית, ושתי פרשיות שבמזוזה פוטרות את הבית, אמר לו דברים אלו לא נצטוות עליהם, אלא מלבך את בודאם הה"ד ויקח קרח.

נכח קרח

3

והתן ואבירם, בשבילי? שהיה שבט ראובן שרוי בחנייתם תימנה, שכן לקחה ובניו החנונים תימנה, נשתתפו עם קרח במחלוקתו, אוי לרשע אוי לשכנו.

נכח קרח

4

אחד מהם לא נותר: ונאמרו כדבריו ישירו תהלתו: מהרו שכתו יד מרשעו לא יחילו לצאתו: והאנו תאנה כמדבר וננסו אל בישמון וימן וימן לקם שאלתם וישלח רון בנספם: ויקנאו למשה במחנה ו לאתרו קדוש ודעה: הפסח ארץ והכלע דמן והלם על יצרת יי אבירם:

נכח קרח

5

מחלוקת שדוא לשם שמיים: סופה להתקיים: ושאינה לשם שמיים: אין סופה להתקיים: איזו היא מחלוקת שדוא לשם שמים זו מחלוקת הלל ושכאי: ושאינה לשם שמים זו מחלוקת סדח וכל עדותו: אגור טו

6

זן כל מחלוקת שהיא ז"ש שים סופה להתקיים. כלומר שהגש במחלוקת היא מתקיימת ואינם תוכיח במחלוקת כלל וכלל שלל הכח. לא תמיד כ"ש ולא תלפז כ"ש. לכל קים ועודו הכח. וג' שמעתי שיש סופה. פלוגתה ומתקיימת מענינה. והמחלוקת כיוון לטעם מהם התכלית והסוף: המטקס מלפיה מחלוקת לטעם מהמה. וזה מהקיים כמ"ש מהך הויכוח והכרח האמת. וכמו שהכרח במחלוקת כלל וממשי. כהלכה ככ"ש ומחלוקת שהנה לט"ס התכלית סגולה כה היא נקטת הכרח והכרח טעם זה בסוף חיש מהקיים. כעו שמעו במחלוקת קרח ועדו מחלוקת וכן כונסו היה נקטת הכרח והכרח

נכח קרח

7

ויאמר אלהים יהי רצונך הנהיג והיה מבדיל בין מיס לקים: ויש אלהים את הרקיע מבדיל בין המים אשר נקטת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע והירבו: ויקרא אלהים לרקיע שמים והירעב והירעב יום שני:

נכח קרח

8

(ח) י' למה אין כתיב בשני כי טוב. ר' יוחנן הגי לה כשם ר"י ב"ר הלפתא שבו נברא ניהנס. שנא (ספ"ד) כי עריך מאתמול תפתח. יום שיש בו אתמול ואין בו שלשים. ר' הניא אומר שבו נבראת מחלוקת שנא והיה מבדיל בין מים למים. א"ר מביימי אם מחלוקת שהיא לתקנו של עולם ולקטבו אין בה כי טוב. מחלוקת שהיא לערבו עאכ"ז.

נכח קרח

9

וכאשר אמר בכל מעשה יום יום. וירא אלהים כי טוב. ובששי כאשר נשלם הכל, וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד (פסוק לא). כן אמר ביום הראשון בהיות האור וירא אלהים כי טוב. שרצה בקיומו לעד.

נכח קרח

10

א"ר סימון כשעה שבה הקב"ה לבראות את אדה"ר. נעשו מה"ש ביהים ביהים. והבורות חבורות. יו מהם אומרים אל יברא וסחם אומרים יברא. הה"ד (ס"ס) חסד ואמת נפגשו צדק ושלום נשקו. חסד אומר יברא שהוא נומל הסדים. ואמת אומר אל יברא שגולו שקרים. צדק אומר יברא שהוא עושה צדקות. שלום אומר אל יברא דבוליה קטטה. מה עשה הקב"ה נטל אמת והשליכו לארץ. הה"ד (מיל"ח) ותשלך אמת ארצה. אמרו מה"ש לפני הקב"ה. רבון העולמים מה אתה מבוזה תבסום אלטיבסיה שלך. תעלה אמת מן הארץ. הה"ד (מל"ג) אמת מארץ תצמח.

נכח קרח

11

"ובמושב לצים" - זה קרח, שהיה מתלוצץ על משה ועל אהרן. מה עשה (= קרח)? כינס כל הקהל, שנאמר (במדבר טז, יט): "ויקהל עליהם קרח את כל העדה". התחיל לומר (להם דברי) ליצנות, ואומר להם: אלמנה אחת הייתה בשכונתי ועמה שתי נערות יחומות, והייתה לה שדה אחת. באה לחרוש - אמר לה משה (דברים כב, י): "לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו". באה לזרוע - אמר לה (ויקרא יט, יט): "שורך לא תזרע כלאים". באה לקצור ולעשות ערימה, אמר לה: הניחי לקט שכחה ופאה. באה לעשות גורן, אמר לה: תני תרומה ומעשר ראשון ומעשר שני. הצדיקה עליה את הדין ונתנה לו.

מה עשתה? עמדה ומכרה את השדה ולקחה שתי ככשות (כדי) ללכוש מגיותיהן וליהנות מפירותיהן. כיון שילדו - בא אהרן ואמר לה: תני לי את הבכורות, שכך אמר לי הקדוש ברוך הוא (דברים טז, יט): "על הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר - תקדיש לה' אלהיך". הצדיקה עליה את הדין ונתנה לו (את הוולדות). הגיע זמן גיזה וגוזה אותן - (בא אהרן) אמר לה: תני לי ראשית הגז, שכך אמר הקדוש ברוך הוא (דברים יח, ד): "ראשית דגנך תירושך ויצהרך וראשית גז צאנך תתן לו" (= לכוהן). אמרה: אין כי כוח לעמוד כאיש הזה, הרי אני שוחטת אותן ואוכלתן. כיון ששחטה אותן, בא אהרן ואמר לה: תני לי הזרוע והלחיים והקיבה. אמרה: אפילו (אחרי) ששחטתי אותן, לא ניצלתי מידו - הרי הן עלי חרם! אמר לה (אהרן): אם כן - כולה שלי היא, שכך אמר הקדוש ברוך הוא (במדבר יח, יד): "כל חרם בישראל לך יהיה". נטלן והלך לו והניחה בוכה היא ושתי בנותיה. כך עלתה לעלובה זו! כל כך הם עושים ותולים בקדוש ברוך הוא!

נכח קרח



וכנה .  
 יש לדייק בחמרו חיה מחלוקת שהיא לש"ש ומה שאלה הדברים  
 מחלוקת שהם לש"ש וגם קשה הדיוקים דקאמר כגון מחלוקת  
 שמאי והלל משמע הא זולת דוגמא הלז הינו לש"ש ואח"כ  
 קאמר שלא לש"ש מחלוקת קרה ועדו משמע זולת זה הכל  
 לש"ש וקשה אהדדי הכל כעו"כ כל מהל קה יסיה מה שיהיה  
 הנה"ל מפחה והומר שהיא לש"ש ולמאיר גדולה להביע  
 בוגדים ולפטר זרוע רמה וכנהיה דברים רבים כללו של דבר  
 אין לך מחלוקת שאין ינה"ר מפחה והומר שכל הבונה לש"ש  
 גדיז- לגמר- על מחלוקת שהיא שלא לש"ש רק ח"ב במה ידוע  
 חיפוא החמת חס היא בחמח . לש"ש הו לא בנחח ידוע הו  
 המחלוקת ובעלי ריבות הם זולת הדבר שהלקי עו ומגדים  
 זה לזה הם חוהבים גמורים בלב ונפש זהו אות שמחלוקתם  
 לש"ש הכל חס חוהבים וגמורים בנאה זה לזה ע"י מחלוקת  
 זה שלא לש"ש ויהי"כ השכן בקרבם וזהו הסיומן מכרו לנו  
 חכמי משנה חיה מחלוקת שהיא לש"ש כי בכל מחלוקת חומר'  
 שהיא לש"ש אמרו כמחלוקת שמאי והלל שהיה זה חס זה  
 ובנדו זה חס זה הנאה"כ וגימורים זהו אות שמחלוקתם לש"ש  
 הכל במחלוקת קרה ועדו שהיו נופרים חובה ושנאה וכי עס  
 יבכלוהו למשה וכדומה זהו שלא לש"ש

יגדלו ע"י חלק  
 פ"ט י"ג א"ב

ר' מני נירשאב ור' יחזע דסבון  
 כשם ר' לוי גדול שלום שכל הברכות ושוכות ונחמות שהקב"ה מביאן  
 על ישראל ונתמין בשלום בק"ש פורס סוכת שלום בתפילה עושה שלום  
 בברכת כהנים (פ"ט ו) וישם לך שלום ואין לי אלא בברכות בקרבנות  
 מגין ואת תורה לעולה למנחה ולחמאת ולאשם ולסילואים ולזבח השלמים  
 אין לי אלא בכלל בפרט מגין ואת תורת העולה . ואת תורת המנחה ואת  
 תורת החמאת ואת תורת האשם ואת תורת זבת השלמים ואין לי אלא  
 בקרבנות יהודי בקרבנות צבור מגין ת"ל (פ"ט) אלה תעשו לה' במועדיכם  
 ומסוים בשלמים ואין לי אלא בעוה"ז בעוה"ב מגין (פ"ט) רגני נופה  
 אליה כנהר שלום . רבנן אמרי גדול שלום שכשסוף המשיה בא אינו  
 פורח אלא בשלום שנא' (פ"ט) מה נאו על החרים רגלי מבשר משמוע  
 שלום :

פ"ט פ"ג ר"ב

אל תשקצו את  
 נפשותיכם במחלוקת המכלה הגוף והנפש והממון, ומה נשאר עו"ז דאיתי  
 לבנים השחידו, ופחות נפחתו, ומשפחות נחפרו, ושרים הוסרו מגדולתם,  
 ועירות גדולות נתערערו, וקייבוצים נפרדו, וחסידיים נפסדו, ואנשי אמונה  
 אבדו, וכבדים נקלו ונתבזו בסיבת המחלוקת. וביאים נבאו, וחכמים חכמו,  
 ופילוסופים חפשו ויספו לספר דעת המחלוקת ולא הגיעו לתכליתה. לכן שנאו  
 אותה ונטו מפניה, והתרחקו מכל אוהביה ונואליה ודעיה. וגם אל כל  
 שאר-בשרכם אוהב מדנים התנכרו ורחקו קרבתם, פן תספו בכל חטאתם

אגרת-ה-סוס  
 אגרת-ה-סוס

ולאמר יהנה אלימשה לאמר: דבר אלי בני ישראל ואמרת אליהם לו לא  
 נאספו להם ציצת עלי-כנפי כנדיהם לדרכם ונתנו עלי-ציצת הכנה  
 סתיל תקבלה: והנה לכם לציצת וראיתם אתו חכרתם את-יכלי-ש  
 מצות יהנה וצטייתם אתם ולא יתחרו אחר לבבכם ואחר ציניכם  
 אשר-אתם ימים אחריהם: למען תזכרו וצטייתם את-יכלי-מצותי  
 והייתם קדשים לאלהיכם: אני יהנה אליהיכם אשר הוצאתי אתכם מ  
 מצרץ מצרים להיות לכם לאלקים אני יהנה אליהיכם:

פ"ט פ"ג

שרש מצנה זו - נגלה. פי כנה ישמר האדם  
 מחטא לשם כל-ימיו ונמצנה הזאת באמת - יסוד  
 גדול בדת. פי הפקדות הקצות - אבות-השקמאות,  
 והמצעים - גלדיהו וואם נמות האדם טרם יוליד -  
 אין זכר לבניו נמצאת זאת המניפה - שרש  
 ששל-הטובות ויצאות ממנה, ודע בני. ומהא  
 מרגלא בפומך מה-שאמרו זכרונם לברכה (אבות  
 פ"ד מ"ג): צברה - גוררת צברה. ומצנה - גוררת  
 מצנה שאם תשיח צעקה למלאת פאוקה קרעה  
 פעם אחת - תמשך אחריתך כמה פעמים, ואם  
 תזכה להיות גבור בארץ לקבש יצרך ולצמם  
 ציניך טראות קרע פעם אחת - יקל בציניך  
 לצשות בן כמה פעמים, פי הפאנה - תמשך הקשר  
 בקשר היין אל-שותיו, פי הסוכאים - לא תשבע  
 נפשם לעולם ציני, אכל (= אלא) תאוו אליו  
 פאנה גדולה, ולפי הרגילים נפשם בו - סתוק  
 עליהם פאנתם, ולו ישמו שם פוס מים - יפוג  
 יקוד אש פאנת היין ונענב להם בן הדקר  
 הנה: כל-איש בהרגילו במאזות ובהמידו קטן -  
 תוקו עליו יצרו קרע יום יום, ובהמנעו מהם -  
 ישמח בקלקו תמיד כל-היום, וינראה פי . פשה  
 האלקים את-האדם ישר ונמה בקשו חשבנות  
 רבים (קהל ז כט) ללא תועלת של כלום.

סדר רמב"ם  
 פ"ט פ"ג

א"ר אין ינה"ר סה"ך לצדדים אלא כאמצע פלטיא  
 יא ובשעה שזוא רואה אדם סמטש בעיניו סתקן כשערו סתלא בעקיבו  
 דוא אומר הדין דווי . ס"ס (פ"ט ו) ראות איש רבם בעיניו תקה לכסיל  
 סמט :

פ"ט פ"ג  
 אגרת-ה-סוס

"אע"פ שנחלקי ב"ש  
 וביה בערות ובאזרות בגמ' ישן ובספק  
 אשת איש ובמגרש את אשתו ולנה עמו  
 בפונדק בכסף ובשה כסף בפרומה ובשה  
 פרומה לא נמנעו ב"ש מלישא נשים מבית  
 הלל ולא ביה מבית שמאי ללמדך שחובה  
 ודעות נדהים זה כזה לקיים מה שנאמר  
 האמת והשלום אהבו

אגרת-ה-סוס (פ"ט)

מקדש שני שהיו עוסקין בתורה ובמצות  
 וגמילות חסדים מפני מה דרב מפני שדוהה בו שנאת רגם ללמדך  
 ששקלה שנאת רגם כנגד שלש עבירות ע"ז גלוי ערוח  
 ושפיכות דמים  
 אגרת-ה-סוס (פ"ט)